

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 3 de juny del 1936

SUMARI

A dos quarts de sis i set minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Continuació de la interpellació sobre els Decrets del 2 i 14 de març del 1936, referents a contractes de conreu i desnonaments.

Intervencions dels senyors Riera i Rovira i Roure. (Durant el parlament del senyor Rovira i Roure ocupa la presidència el Vice-president primer, senyor Jaume Serra i Hünter.)

Rectificació del senyor Carreres i Artau.

Resposta de l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret als oradors que han intervingut en el debat. (Mentre parla l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret torna a ocupar la presidència l'honorable President de la Cambra, senyor Joan Casanovas.)

Rectificacions del senyor Rovira i Roure i de l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.

Lectura d'una proposició incidental.

El senyor Armendarès la defensa. El senyor Simó i Bofarull hi formula algunes objeccions.

El senyor Galés, en nom de la Majoria, demana als signants de la proposició que en retirin el tercer extrem. El senyor Fronjosà s'hi oposa, tot fixant la posició de la Minoria d'Unió Socialista en relació a la proposició. El senyor Abadal fixa la posició de la Minoria de Lliga Catalana. El senyor Armendarès, en nom dels signants, retira l'extrem tercer de la proposició incidental. En votació ordinària, i amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana, són aprovats els extrems primer i segon de la proposició. El senyor Ruiz i Ponsé manté l'extrem tercer, que és rebutjat, amb els vots a favor de la Minoria d'Unió Socialista.

Resta acabada la interpellació.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legalitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer.

Lectura de dues esmenes proposant uns articles addicionals.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a les vuit menys cinc minuts de la vetlla.

A dos quarts de sis i set minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al Banc Roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Continuació de la interpellació sobre els Decrets del 2 i 14 de març del 1936, referents a contractes de conreu i desnonaments

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA : Després de les intervencions que es van produir en el debat, no podríem dir respecte de la Llei de Contractes de Conreu, sinó més aviat referent a les disposicions o decrets que va publicar el Conseller de Justícia i Dret antecessor al senyor Comes, discussió brillant i eloqüent, en la qual cadascú ha sustentat els seus principis ideològics i el seu punt de vista jurídic. Comprendran, senyors Diputats, que a mi, amb la meua modèstia, potser m'és un xic difícil després dels dies que han passat, inclús després d'una altra llei que ja hem aprovat al Parlament per addicionar a la Llei de Contractes de Conreu, fer un discurs com vosaltres espereu de mi. El debat iniciat, en els discursos que es pronunciaren aquí, tingué tres aspectes : un aspecte d'ordre general, plantejat pel senyor Carreres i Artau ; un altre aspecte, la contestació categòrica i clara per part del Conseller de Justícia i Dret, senyor Lluhí i Vallescà, i l'altre aspecte, recolzat en principis polítics i socials, aportat pel nostre amic senyor Fronjosà.

Es clar que en el debat que hi va haver, la mateixa interpellació donà motiu per a parlar de la llei i de les disposicions de contractes de conreu. Si aquí no hi hagués hagut aquesta disposició, jo no sé si hauria entrat en l'ànim del senyor Carreres i Artau portar a aquest saló la interpellació anunciada per ell ; però jo he de confessar que tinc la convicció absoluta que si no hi hagués hagut aquestes disposicions del Conseller de Justícia i Dret, senyor Lluhí i Vallescà, també, si no pel senyor Carreres i Artau, per part dels seus companys de minoria i donades les coses que passen al camp de Catalunya, també aquí en aquest saló s'hauria plantejat aquesta qüestió.

Feta aquesta observació, com a preàmbul, potser serà necessari que entrem un xic a fons i fem un anàlisi acurat de la situació present i dels mòbils i trastorns que per segons qui sembla que s'estan produint — i potser diré més, encara, d'aquí endavant — al camp de Catalunya.

Si anem a examinar el procés polític i social que ha portat aquesta disbuixa econòmica i social, com diuen els Diputats de Lliga Catalana, nosaltres, tot i tenint una responsabilitat en el partit que som i, malgrat el nostre interès de recolzar un Govern que porta els destins i la política de Catalunya, potser en el nostre interior ens trobarem encara que no s'ha fet aquella justícia estricta que s'hauria d'haver fet en totes les coses i problemes que s'han desenrotllat des de l'any 1931 fins el moment present.

La Llei de Contractes de Conreu, senyors Diputats, per tots vosaltres és conegut que va ésser una necessitat imperiosa el fer-la, perquè anteriorment hi havien hagut unes disposicions en l'adveniment del nou règim, dictades per part del senyor Ministre de Justícia del Govern de la República, que donaven dret a tots els camperols de l'Estat espanyol, a anar a una revisió de tots aquells contractes que es consideraven onerosos subsistents del règim passat, o sigui en temps de la monarquia. En aquells moments, l'Estat espanyol republicà va creure d'absoluta necessitat, per a portar el benestar i la riquesa al país, anar a una transformació de tots aquells pactes onerosos que hi havia. Aquestes disposicions varen ésser publicades i varen ésser exercides per tots els camperols d'Espanya, inclús Catalunya.

Es clar que donada la contextura del país, els costums, els contractes i la manera d'ésser, ens vàrem trobar que a Catalunya aquelles disposicions semblaven que no s'adeïen amb les característiques nostres. I vàrem anar efectivament també nosaltres a les demandes de revisió ; però aquelles demandes de revisió varen tenir un arranjament — no legal, perquè en aquells moments encara no teníem l'Estatut de Catalunya ni aquest Parlament —, es convertiren en un pacte anomenat per tothom el «pacte de la Generalitat», en el qual intervingueren, per una part, el President de la Generalitat de Catalunya, el senyor Francesc Macià ; per una altra part, el President de l'Audiència, el senyor Anguera de Sojo ; els representants de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre i els representants de la Unió de Rabassaires ; i després, per tal de segellar d'una manera més ferma i definitiva aquest pacte, també el varen

signar uns Diputats de Catalunya a les Constituents a Madrid.

En les nostres campanyes anteriors a l'adveniment de la República exposant públicament, fent entendre a la pagesia catalana d'una manera clara i concreta els abusos que amb ella es cometien, nosaltres explicàrem d'una manera clara la definició, el concepte de rabassa morta, d'aparceria i arrendament; i vàrem propagar aquests principis nostres als pobles de Catalunya. Els camperols catalans varen veure que eren objecte d'una explotació injusta en virtut del capital que hi portava la part contrària, o sigui el propietari. I aquell famós pacte de la Generalitat que no podia tenir un estat legal, com deia anteriorment, bastava només que fos signat en aquells moments pels representants més dignes i de més autoritat de Catalunya, perquè se li hagués de donar una estabilitat legal.

Què va passar després d'aquell pacte? Aquí, el senyor Conseller de Justícia i Dret present sap prou bé que un cop efectuades les eleccions del Parlament català, abans de constituir-se aquest Parlament, essent President del Consell de Ministres el que avui ho és de la República i essent Ministre de Justícia el senyor Alvaro de Albornoz, el Govern de la Generalitat va fer un viatge a Madrid amb unes conclusions perquè aquell pacte signat per la Generalitat de Catalunya, el famós pacte de la Generalitat, se li donés una estabilitat legal. Què ens va passar llavors? Vàrem trobar a Madrid el recolzament necessari, però veient que ens havien d'atorgar l'Estatut, i veient que un cop atorgat aquest, el Parlament de Catalunya podria tenir funcions adequades per a legislar, ens varen dir que entenent que teníem tota la raó, el més adient era que nosaltres féssim una llei que s'acomodés als nostres desitjos. I això va quedar en peu, i varen continuar totes les demandes de revisió en virtut d'aquests anteriors decrets. D'aquí va venir que el Parlament de Catalunya es trobés que havia de fer aquella famosa Llei de Conflictes de Contractes de Conreu, que fou una llei que, com el mateix títol indica, solament servia per aquells conflictes.

I recordo jo que es varen crear unes Juntes arbitralcs especials per a resoldre tots aquells conflictes, amb una Junta superior arbitral que havia d'acabar el seu comès el 31 de desembre del 1934, i em penso que segurament quan varen venir els fets d'octubre ja hi havien dictats els falls respecte a tots els que es trobaven amb demandes de revisió, i que, per tant, s'acolliren a la Llei de Conflictes de Contractes de Conreu.

Jo agraeixo, molt aquesta atenció que la Cambra posa en escoltar les meves paraules, perquè del que jo digui és necessari treure'n una deducció clara, i a la vegada, una contesta també al senyor Carreres i Artau; perquè dies passats jo l'escoltava amb molta atenció i fins vaig recollir unes paraules que esmentaré després; però tot el que dic és necessari per a veure si positivament tot el que s'ha fet fins a l'estat present respon a una lògica o no respon a una lògica.

Un cop feta la Llei de Conflictes, no cal explicar la manera com es va fer aquí al Parlament de Catalunya aquesta Llei de Contractes de Con-

reu, amb una discussió molt acurada, més acurada ja que en la Llei de Conflictes, car podríem dir que la Llei de Contractes de Conreu és filla de la Llei de Conflictes. Jo vaig escoltar llavors amb molta atenció — com acostumo a fer-ho sempre i més, encara, per tal de recollir aquelles paraules i aquells arguments que poden ésser útils a un adversari que els escolta —, i recordo gairebé les paraules exactes de la intervenció en aquells moments, del senyor Abadal. El senyor Abadal ens deia aleshores que amb aquella Llei — veient venir, repeteixo, l'inici de la segona, doncs com ja saben les VV. SS. es deia que fèiem aquella llei per anar a l'altra —, que amb aquella llei anàvem a la destrucció de la riquesa de Catalunya. I jo sóc un contraopinant, un contraopinant absolut, doncs crec que és un error sostenir el principi que si un home que conrea una terra, arrencant i treient el seu producte, no té darrera una persona que visqui d'aquella terra, que tingui una grossa propietat de terra i que en visqui a espatlles del conreador; que si l'home que conrea la terra i en recull els fruits, es procura que no hi tingui una segona persona que l'explota sense treballar-la, jo no crec que amb això es vagi a la destrucció de la riquesa agrícola de Catalunya. Al contrari, es va al foment de la riquesa agrícola de Catalunya, perquè s'acaba amb el veritable paràsit, i aleshores l'home que treballa la terra amb tota la seva força i amb tot el seu interès, sap que allò que arrenca de la terra serà exclusivament d'ell i que, per tant, no hi haurà un altre que visqui a espatlles del seu esforç.

Així les coses, senyors Diputats, vingué el 6 d'octubre. El 6 d'octubre jo el recordo d'una manera viva i amb angoixa a l'ensem. Estant detinguts nosaltres en aquells moments en un pavelló de l'Exposició, no subjectes a comunicació, sinó que ens visitava gairebé tota la gent que volia, vingué l'ordre del general Batet, i jo, a tots els que venien a visitar-me els hi deia i els hi recomanava que no complissin l'ordre aquella; per moltes raons: primera, per ésser català, per ésser jo un dels que van votar i van ajudar a fer una llei que va sortir del Parlament de Catalunya, i una altra raó era la d'oposar-me sempre a aquelles coses que, siguin de qui siguin i depenguin de qui depenguin, són filles d'un estat de força, i que sempre trobaran en mi l'oposició més absoluta, perquè discrepo en absolut de totes aquestes posicions de força. Accepto les coses legislades i justes, sempre que responguin — que per això seran justes i legislades — a un estat d'opinió, i que les refrendi l'organisme màxim, com succeïa amb la Llei de Contractes de Conreu, votada pel Parlament de Catalunya.

I ara, senyors Diputats, expressant-me el més sincerament possible, amb tota aquella sinceritat que és innata en mi, i que jo procuro posar en totes les coses que jo tracto i discuteixo en aquesta Cambra, he de referir-me a les coses que han passat després i que han motivat que vinguessin diferents decrets i darrerament una llei votada per aquest Parlament per ajuntar-la a la Llei de Contractes de Conreu, en el que fa referència a les parts de fruit. Si nosaltres no pertanyéssim a un partit demòcrata, a un partit els components del

qual entenem i acceptem que la sobirania depèn del poble i que el poble ha donat la representació als seus elegits, i que els seus representants són els que fan les lleis, i que les lleis emanen d'aquest alt organisme; nosaltres, fent una rèplica justa, hauríem hagut de fer segurament el mateix que va fer el general Batet, en prendre'ns allò que no ens podia prendre; nosaltres, fent una cosa justa, havíem d'anar a cercar el que efectivament era nostre. El fet és, senyors Diputats, que varen venir del senyor Conseller de Justícia i Dret, diferents disposicions que han anat aclarint el dret a la possessió de la terra d'aquell que n'havia estat llançat, i últimament, vàrem votar aquí al Parlament una llei perquè es retornessin les parts de fruit donades als propietaris en virtut de l'ordre del general Batet, el qual no podia fer aquella ordre, ni els propietaris podien tampoc demanar aquelles parts que no eren seves, a tenor del legislat pel Parlament de Catalunya, i que, per tant, s'havien d'atenir a la llei.

En aquells moments en què el poble de Catalunya, i d'una manera especialíssima els elements esquerrans de Catalunya no podien parlar, jo he de dir a les VV. SS., senyors de Lliga Catalana, amb les intervencions que les VV. SS. han tingut en tots els organismes de Catalunya, potser hauria fet, no tan solament bonic — que la paraula aquesta és molt petita davant de la realitat i de la importància del fet —, que les VV. SS. haguessin aixecat el clam o haguessin protestat dels atropells que es feien a la classe camperola de Catalunya. La classe camperola de Catalunya va sofrir d'una manera horrorosa, i potser serà necessari en aquesta Cambra, que no s'ha fet encara, plantejar un debat per anar a escatir les responsabilitats de la manera com es portaren certes autoritats, d'una mena i d'altra; del tracte que donaren als homes representatius de Catalunya, i d'una manera especialíssima també als Alcaldes i als Regidors de Catalunya.

Les ordres eren comminants al que presentava una mica de resistència a tornar aquelles parts de fruits, se li deia: «M'ho tornareu en el termini de quinze dies.» I els comminava la Guàrdia Civil, i els comminava el Jutge, i els comminava l'Alcalde, i els comminava el propietari i els comminava tothom, i havien de pagar. I el drama més dolorós que ha passat en les nostres terres és que en aquells moments els uns han pogut gaudir d'una posició elevadíssima, quan a les economies recollides d'una llei, amb unes parts que no els pertanyien, i els altres — tots ho sabem —, uns emmanillats, pegats i agafats; uns altres desnonats; uns altres acceptant unes lletres per pagar en un temps determinat. Han passat coses a Catalunya, que si poguéssim descriure els drames un per un, veuríem que posa, com vulgarment es diu, la pell de gallina, amb tot el bon sentit de la paraula.

I què hem fet, senyors Diputats? Si no hem fet res més que dir que se'ns torni el que ens varen prendre, que se'ns torni allò que és nostre, i encara ho hem fet amb elegància, perquè som uns homes disciplinats i de partit! Potser sí que moltes vegades tenim l'obligació els que estem en aquests bancs, de pensar de manera distinta

a la del Govern, i per disciplina i per la responsabilitat que tenim hem d'acceptar totes aquelles decisions; ja tenim el lloc adequat per a discutir-les i per a donar-hi la nostra conformitat o disconformitat.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Finances.*)

El senyor Carreres i Artau, escoltant el seu brillant parlament, i encara més llegint-lo — perquè en la seva exposició no hi ha com es diu vulgarment faramalla, sinó que hi ha tesi sota el punt de vista d'ésser ell un contraopinant meu —, jo, llegint precisament el seu parlament, m'he trobat que algunes explicacions donades per ell no tenen una realitat ni en el moment ni en la justícia. El senyor Carreres i Artau ens deia en un dels seus paràgrafs: «Però jo he de dir que aquesta llei perjudica els mateixos masovers, a bona part de la pagesia, a bona part de la pagesia també l'ha perjudicada, a la qual tracten ara de satisfer aquestes ànsies de justícia social, com una espècie de botí del triomf electoral.»

En la boca de la V. S. trobo molt estranya aquesta paraula — comprenc el concepte en què està aplicada — de botí electoral. No, senyor Carreres i Artau! Botí electoral no, perquè si fos botí electoral, segurament que hauríem d'haver fet una altra tasca diferent de la que hem fet, que és la que jo anteriorment indicava, en la posició en què ens trobem, moltes vegades nosaltres que som a aquest problema, que l'hem viscut i que el patim, i que el tornarem potser a patir si no es va a resoldre'l d'una manera eficaç, ràpida i clara, segurament que el senyor Carreres i Artau no hauria dit que això era un botí electoral. No, senyor Carreres i Artau, no ho és; és complir estrictament les lleis que el Parlament de Catalunya i la mateixa voluntat del poble s'havien donat. És respondre a una necessitat de Catalunya; respondre també a uns principis predicats i sostinguts per tot Catalunya i confirmats per la voluntat popular; confirmats, i no tan solament confirmats, sinó novament sancionats. És això el que està fent el Parlament de Catalunya, i el Parlament encara potser hauria de fer altres coses, no per a fer la pau, sinó per a fer una mica més de justícia.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor President de la Generalitat.*)

I poques paraules més, senyors Diputats. Jo només diria al nostre Govern de la Generalitat de Catalunya, i d'una manera especialíssima al senyor Conseller de Justícia i Dret, que el problema a resoldre a Catalunya no és ja problema. Catalunya i el Parlament s'han fet una llei. És necessari que amb tota urgència es vagi a l'execució d'aquesta llei. Perquè molts sostenen que aquesta llei sembla que és un robatori a la propietat. No! Aquesta llei està feta contra els mals propietaris. Si examinem bé els diferents aspectes d'aquesta llei veurem que defineix d'una manera clara la qüestió de rabassa, d'una manera clara la qüestió dels arrendaments, i d'una manera clara, la qüestió de la parceria. Per cada problema, per cada sistema hi ha una solució, i si examinem bé el fons d'aquesta llei veurem que si a algú ha de fer mal és al mal propietari, al propietari egoista,

al propietari que té les terres amb pactes onerosos. Perquè amb seguretat que una vegada posada a la pràctica aquesta llei, hi haurà molts conreadors, allà on hi hagi bons propietaris — que n'hi ha de tots, de bons i de dolents —, als quals àdhuc no els interessarà la redempció de les terres, perquè es trobaran que ara paguen molt menys amb la part d'arrendaments o de fruits que amb la capitalització.

És per això aquesta llei, per als mals propietaris i, a més, és també, per damunt de tot, per si un no vol estar sempre supeditat i que sempre hagi de tenir d'amor. Si vol pot redimir la terra amb el pacte que vulgui. I al senyor Conseller de Justícia i Dret, i al Govern de Catalunya, jo els he de dir: És necessari que això es faci immediatament, el més aviat possible, perquè sinó els conflictes ens aconseguiran els uns als altres, i amb això sí que encara que sigui a contracor, encara que no sigui amb una identificació — que això nosaltres no ho podem esperar per part de les VV. SS. — Els Diputats de Lliga Catalana tenen l'obligació també d'empènyer el Govern com faig jo ara, encara que prou sabem que no tenim necessitat d'empènyer-lo, perquè ell ja posa tot el seu bon interès perquè es posi en pràctica immediatament la Llei de Contractes de Conreu i es vagi immediatament a les Junes Arbitrals. Sinó, ens trobarem amb el paorós conflicte que havent fet una llei per a resoldre els conflictes dels contractes de conreu, podria passar que després haguéssim de fer-ne una altra. Així com els fets del 6 d'octubre ens han portat que el senyor Conseller de Justícia i Dret hagi hagut de fer aquesta sèrie de Decrets i disposicions que tardaran en posar-se en peu i en vigor, ens podríem també trobar amb el cas d'haver de fer també una altra llei de conflictes.

Per tant, senyors Diputats, jo vaig a acabar la meua intervenció. Aquesta interpellació plantejada aquí pel senyor Carreres i Artau, és una interpellació que ens ha ofert l'ocasió a nosaltres de fixar els nostres principis i la nostra posició. El senyor Carreres i Artau, jo tinc l'obligació de creure que, sota els seus punts de vista i principis, també ho va fer per a portar aquesta mica de llavor a favor de Catalunya, perquè, senyor Carreres i Artau, senyors de Lliga Catalana i senyors Diputats tots, en aquesta matèria hem de laborar tots plegats i és una llei que, mentre no se n'aprovi una altra, jo crec d'una manera singularíssima que respon i dona satisfacció als pagesos de Catalunya. Ens hem de posar al costat del Govern per estimular-lo i empènyer-lo perquè aquesta llei es porti a la realitat immediatament; i no hem de fer cap de nosaltres, ni aquí ni fora d'aquí, mentre no es presenti una altra llei que vagi més endavant o vagi més enrera, una crítica o una oposició a una llei que aquest Parlament ha fet. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili.

Un Sr. DIPUTAT: El senyor Rovira i Virgili no es troba en aquests moments en el Saló.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Armendares.

El Sr. ARMENDARES: Jo renuncio a parlar en aquests moments i demano a la presidència que

se'm reservi l'ús de la paraula per quan es presenti una proposició incidental que s'ha redactat.

El Sr. PRESIDENT: De proposició incidental, en aquest debat no n'hi ha cap. Aquesta proposició a què fa referència el senyor Armendares pot discutir-se al final de la sessió, avui o demà; però no hi ha cap proposició incidental en aquest debat.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Em permet la Presidència?

El Sr. PRESIDENT: Amb molt de gust. Digui el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Tal vegada ha estat una confusió de la Presidència el concedir l'ús de la paraula al senyor Rovira i Virgili, perquè era jo qui tenia demanada la paraula.

El Sr. PRESIDENT: Tenia aquí apuntat el nom del senyor Rovira i Virgili, encara que ja em sorprenia la intervenció de l'illustre publicista en aquest debat. Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: He de congratular-me que hagi estat represa aquesta discussió, perquè, realment resultava insòlit haver passat aquest conjunt de dies estroçada la interpellació en qüestió, encara que ja sé que se'm contestarà que l'estroçament ha estat degut a la crisi que es va produir en el Govern de la Generalitat, especialment quan fou nomenat Ministre de Treball del Govern de la República el senyor Lluhi, abandonant, en conseqüència, la Conselleria de Justícia i Dret. Però això no és un cas aïllat, perquè, per exemple, jo tinc demanat al senyor Conseller de Governació des de fa prop d'un mes, que m'assenyali data per a plantejar una interpellació, i amb tot que el Reglament assenyala que les interpellacions han de fixar-se per a desenvolupar-les un termini no superior a vuit dies, encara no s'ha assenyalat data perquè pugui explicar-se en aquesta Cambra la interpellació que tinc anunciada. I jo també tinc demanades unes dades al senyor Conseller de Governació, i aquestes dades encara no m'han estat facilitades. Per això, a mi no em sorprenia l'estroçament que sofria aquesta interpellació que havia plantejat el meu company doctor Carreres i Artau. Amb tot, he de lamentar que la represa hagi estat en el dia d'avui. Per raons de tasques professionals, jo no vaig poder assistir ahir a la sessió de la Cambra, perquè tenia precisió ineludible de trobar-me a Lleida; i ara, fa un quart d'hora, quan acabava d'arribar a Barcelona, m'he assabentat que continuava aquesta interpellació. Això no m'ha permès portar dades que tinc en relació a aquesta qüestió; però amb algunes altres dades que tinc en el meu poder, i procurant valer-me de la memòria, vull dir unes paraules.

Jo crec que la qüestió que ha estat objecte del debat s'havia de plantejar precisament en una forma completament contrària a com s'ha iniciat aquesta interpellació. Es publicaven uns Decrets pel senyor Conseller de Justícia i Dret, i jo entenc que el senyor Conseller de Justícia i Dret, en aquests Decrets, havia d'haver ja assenyalat en un dels seus articles, que en el seu dia donaria compte al Parlament del contingut d'aquests Decrets; i aleshores, el senyor Conseller de Justícia i Dret

tenia obligació de venir al Parlament i plantejar la qüestió. Així, per exemple, quan el Govern de Madrid va dictar un Decret per virtut del qual es suspengueren totes les actuacions judicials que hi havia en referència als desnonaments, tenia bona cura de dir en un article del Decret, que donaria d'aquest, compte a les Corts. El cert és que aquí no fou així, i això va fer necessari que en una carta que signàvem el doctor Carreres i Artau i jo, diguéssim al senyor Conseller de Justícia i Dret que estimàvem necessari formular una interpellació referent a aquests Decrets publicats pel senyor Conseller de Justícia i Dret.

El fons de la qüestió, ja magistralment tractat pel meu volgut amic i company el doctor Carreres i Artau, no precisa de noves intervencions; però jo sí voldria recollir algunes coses, pel que afecta a això que ha portat com a conseqüència els Decrets en qüestió.

Produïda la interpellació, quant menys ha tingut ja alguna eficàcia. El senyor Lluhi, l'anterior Conseller de Justícia i Dret, moments abans d'abandonar la Conselleria, el dia que s'iniciava aquesta interpellació, va demanar la paraula, sens dubte perquè presentint que anava a abandonar aquest Parlament, no va voler fer-ho sense abans haver pronunciat unes paraules en relació al problema que es plantejava. I el senyor Lluhi, amb les seves paraules, va demostrar que, quan menys, la interpellació que havia promogut el doctor Carreres i Artau havia produït alguna eficàcia. El senyor Lluhi en la seva intervenció assenyalava, almenys, que aquests Decrets no havien d'ésser arbitràriament aplicats, com després veurem que ve fent-se en els Jutjats municipals. I a una interrupció que feia precisament el Diputat que té l'honor de dirigir-vos la paraula, el senyor Lluhi contestava que si era cert el que jo deia, representava una prevaricació. I en la seva conseqüència, com que el Govern de la Generalitat té estricta obligació que de delictes no se'n cometin, que per part dels Jutges no es cometin delictes de prevaricació, el Govern de la Generalitat té l'estricta obligació — ja que deia el senyor Conseller de Justícia i Dret que això constituïa una prevaricació — d'escatir si és cert tot el que jo deia en aquella interrupció i algunes de les coses que jo em recordi i que exposaré.

Estimo sincerament que els Decrets en qüestió no precisaven, almenys no calia donar-los aquest caire general que contenen, per virtut del que, sense escatir la justícia dels casos, sense anar a analitzar uns i altres casos, es ve a ordenar d'una manera absoluta, sense distincions de cap mena, purament contradint-se uns Decrets amb altres; es ve a ordenar, en forma general, un reintegrament a les terres per part de tots els conreadors que ho havien estat amb anterioritat, inclús els qui havien abandonat voluntàriament les finques en qüestió.

Deia el senyor Conseller de Justícia i Dret: «Es que jo no crec que hi hagi ningú, absolutament ningú, que perquè sí demani el reintegrament», i jo diria i advertiria al senyor Conseller de Justícia i Dret que en aquells casos en què, precisament, ara en demanar-se el reintegrament i formulada la demanda davant del Jutjat municipal,

s'ha fet un nou pacte per virtut del qual el demandant i el demandat han convingut que es desistiria de l'acció, ¿no significa el fet que hi hagi alguns d'aquests casos que, en definitiva, s'han de prestar aquests Decrets a la possibilitat d'un «chantage», acudint als Jutjats municipals amb la sola finalitat d'obtenir unes pessetes?

Els Decrets tenen, si més no, a base dels vicis fonamentals que assenyalava el doctor Carreres i Artau, aquesta generalitat no era necessària, i que a més de no ésser necessària significa, en definitiva, la infracció manifesta de l'Estatut Interior de Catalunya, i significa, a més, la infracció de la pròpia Constitució.

Significa la infracció de l'Estatut Interior de Catalunya, perquè aquests Decrets vénen a establir derogacions de lleis dictades pel Parlament català i disposicions dictades pel Poder central en matèries aplicables a Catalunya, i l'art. 6.º de l'Estatut Interior de Catalunya diu que les lleis sols podran ésser derogades per altres lleis, i, en canvi, el Conseller de Justícia i Dret ha dictat uns Decrets per virtut dels quals ha derogat unes determinades lleis.

(Ocupa la presidència l'honorable Vice-president primer, senyor Jaume Serra i Hünter.)

Però és més, diu l'art. 5.º de l'Estatut Interior de Catalunya que les lleis no tindran efecte retroactiu sinó en casos excepcionals i si ho disposa el Parlament per voluntat expressa de les dues terceres parts dels Diputats possessionats del càrrec, i ara resulta que el Conseller de Justícia i Dret té una potestat més gran per virtut de l'actuació seva amb aquests decrets que la mateixa potestat que pugui tenir la Majoria del Parlament català, perquè aquest no pot dictar una llei que tingui caràcter retroactiu per majoria, sinó que seran necessàries les dues terceres parts dels Diputats del Parlament català, i en canvi, el Conseller de Justícia i Dret dictava Decrets amb caire retroactiu com ben clarament ben expressament el seu contingut ho disposa.

Deia el senyor Conseller de Justícia i Dret, senyor Lluhi: «Oh! és que nosaltres amb això no hem mirat solament la Justícia, sinó que hem mirat també la política.» I aquest és un gran error, perquè quan es tracti d'una disposició, d'una llei, el Govern de Catalunya no ha de posar un esperit de política, sinó de justícia i ha de mirar, a més, d'atendre's estrictament a tot allò que preceptua l'Estatut Interior de Catalunya i a tot allò que preceptua la Constitució. A més, els Tribunals, encara que es tracti de Jutjats municipals, no és la seva missió el realitzar una política determinada; la missió que s'encomana als Tribunals de tota mena, dels de més baixa graduació fins al més alt Tribunal de Catalunya, la seva missió és estrictament la d'aplicar la llei i fer justícia tal com preceptua l'art. 62 de l'Estatut Interior de Catalunya que diu que els Tribunals no tenen altre fi que la Justícia.

Els decrets en qüestió, i especialment el de 25 d'abril del 1936 que ha estat aquell que ha portat una més ferma revolució al camp i una més gran divisió entre els propietaris i conreadors vénen a tenir, a més, un vici fonamental, vici fonamental que hauria pogut estalviar-se el Conseller

de Justícia i Dret. Tenen un vici fonamental perquè vénen a contradir un precepte terminant en els principis bàsics de la contractació espanyola i aquest principi terminant que nosaltres no podem vulnerar sota cap concepte està regit per l'article 1256 del Codi Civil, en virtut del qual la validesa i el compliment dels contractes no poden deixar-se exclusivament a l'arbitri d'una de les parts. I en canvi, el Conseller de Justícia i Dret per virtut del Decret del 25 d'abril del 1936 ve a conculcar aquest precepte.

Afirmava ja el senyor Lluhí: «Es que hi ha hagut uns casos de coacció; és que hi ha hagut uns casos d'atropell», i per això jo deia que inclús era innecessari el decret en qüestió perquè és també principi genèric en tota la contractació espanyola, com ho és en totes les contractacions dels països civilitzats, que aquell consentiment que hagi estat donat amb violència o que hagi estat donat amb intimidació, aquests consentiments no tenen valor de cap mena, el consentiment manca i en sa conseqüència, com que manca aquest consentiment, per virtut de l'art. 1261 teníeu ben planer el camí a seguir per a l'anul·lació de tots els contractes en els que aquesta intimidació, en els que aquesta coacció o en els que alguns errors haguessin pogut existir.

I això hauria portat com a conseqüència la possibilitat de discutir un a un tots aquells casos que s'haguessin presentat. Això hauria fet possible examinar en cada un dels contractes, precisament, si hi havien hagut errors, si hi havien hagut aquestes violències, i noti's que no solament dic violències, sinó que també parlo d'errors, perquè moltes vegades pot donar-se el cas que l'equivocada interpretació a unes determinades ordres abusives, hagués motivat que certes persones haguessin clos aquests contractes amb error.

Tenia, doncs el Govern de la Generalitat en virtut del que disposen les lleis, la possibilitat d'acudir a aquests mitjans i encara podia el Conseller de Justícia i Dret haver dictat una circular en referència a tot això; haver fet una ordre interpretativa que donés marge als Jutges municipals per la perfecta interpretació, que semblava que volia donar-hi el senyor Conseller de Justícia i Dret. Però el que és inadmissible sota tots conceptes és que s'hagi dictat un decret amb aquest caire general per virtut del qual no solament han vingut a caure tots els que havien de caure per haver comès uns atropellaments, sinó també els que havien contractat moltes vegades per menar-se la terra perquè la necessitaven per a poder viure i per a poder donar aliment a les seves famílies.

Però hi ha un cas, al meu entendre, que encara té molta més gravetat, i aquest cas és el que jo assenyalava al començament de les meves pobres paraules. Deia, recordava jo, les paraules pronunciades per l'honorable Conseller de Justícia i Dret, per virtut de les quals determinades actuacions les qualificava ell de prevaricació. I jo he de lamentar-me que amb tot i el Decret del 25 d'abril del 1936 se segueixi encara pels diferents Jutjats municipals un criteri completament diferent respecte a l'aplicació de tots aquests decrets. Que anteriorment, en quan es dictaren aquells primers decrets

per virtut dels quals s'ordenava que immediatament es donés possessió, ah!, aleshores ja començaren aquestes arbitriarietats consistentes en que molts Jutges municipals ordenaren terminantment, sense ésser escoltades les parts, la reposició dels conreadors que ho demanaven als Jutjats municipals. I això inclús en Jutjats de veritable categoria que sense seguir el judici verbal, que sense seguir procediment de cap mena, donaven una ordre de reintegrament sense ni escoltar les parts. I així, per exemple, el mateix Jutge municipal de Lleida resolvia les qüestions, no en virtut d'un judici verbal, sinó en virtut d'una compareixença d'una de les parts, de la que es donava trasllat a l'altra part i resolvia per un simple auto. Però hi ha encara altres casos que són més lamentables. Hi ha, per exemple, altres Jutges, el Jutge de Torregrossa, perquè conegui les prevaricacions el senyor Conseller de Justícia i Dret...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Això és molt gros. (*Rumors.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: La paraula prevaricació va ésser pronunciada pel senyor Conseller de Justícia i Dret; pel senyor Lluhí.

El Sr. FONTBERNAT: La paraula «prevaricació» està en el diccionari, senyor Rovira i Roure.

El Sr. FRONJOSA: I «ase» també!

El Sr. ROVIRA I ROURE: Estic completament d'acord en què està en el diccionari i de què és una paraula amb molta precisió usada pel Conseller de Justícia i Dret senyor Lluhí. De manera que jo vinc precisament a abonar el criteri del senyor Lluhí, de què tots aquests són casos de prevaricació, i per això jo els denuncio al senyor Conseller de Justícia i Dret.

A l'actual Jutge de Torregrossa hi anaren els conreadors i li manifestaren que volien entrar a les finques que abans havien posseït i els digué senzillament de paraula: «Aneu-hi, que jo us ho he dit.» I digué de paraula als propietaris: «He ordenat que aquesta gent vagi a les vostres finques.» I aleshores alguns propietaris anaren a fer un requeriment notarial al Jutge municipal i li digueren: «El Conseller de Justícia i Dret ha publicat un decret per virtut del qual diu que això s'escatirà en un procediment que és el del judici verbal, però tu no pots lliurement ordenar, sense aquest procediment, el reintegrament d'aquesta gent a les finques que avui, en aquests moments, estan cultivant-se pels propietaris.» I el Jutge no va fer cas d'aquest requeriment notarial. I no solament hi ha això, sinó que l'Alcalde de Torregrossa — aquest Alcalde que encara és de nomenament governatiu des d'abans de les eleccions del 1934, aquest Alcalde que encara és d'aquelles Comissions gestores que vosaltres vàreu nomenar l'any 1933 amb aquella Llei dels Ajuntaments per l'art. 29, aquest Alcalde, a més, que, en lloc de tenir, d'acord amb el que mana aquella llei, dos associats, l'un, nomenat per l'Esquerra, i l'altre, nomenat per la Lliga, va destituir aquells, i ara se n'han nomenat dos de l'Esquerra perquè tots tres siguin de l'Esquerra, conculcant inclús aquella mateixa llei que votà el Parlament de Catalunya —, aquest Alcalde, associat amb el Jutge municipal era ahir o abans d'ahir que cridava a un propie-

tari i li deia : «Tu has recollit part del que tens al camp. Jo et prohibeixo que segueixis recollint res més i, a més, t'ordeno que tot allò que te n'has emportat a casa, ho portis altra vegada al camp.» I quan contestava el propietari : «Es que a mi no se m'ha seguit cap judici verbal per a poder arribar a determinar que s'havia de retornar això al conreador», li deia l'Alcalde : «El que tu dius és una desobediència.» I enviava a buscar la guàrdia civil, i el portava al Jutjat de Borges Blanques perquè s'instruís sumari contra aquest propietari ordenant la seva detenció.

El Sr. ARMENDARES : Precisament era el procediment que seguien les VV. SS. en anar a buscar els conreadors. Aquestes energies que ara manifesteu, les podíeu esmerçar aleshores.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE : El senyor Conseller de Justícia i Dret, que afirmava que les arbitriarietats constituïen en definitiva una prevaricació, em dirà si aquests no són uns casos, uns evidents casos de prevaricació.

Puc encara esmentar altres casos que són ben frapants. Hi ha, per exemple, el Jutge d'Arbeca que jo ja no sé si en aquest moment és Jutge d'Arbeca, al qual es presentaren diverses demandes sol·licitant el reintegrament dels cultivadors. I aquest Jutge, en aplicació del Decret del 25 d'abril del 1936, entengué — pel que es veu cometent un pecat a criteri d'algú —, que havia de reposar a aquells que havent tingut un contracte amb el propietari, el propietari no els havia lliurat cap quantitat com a indemnització, però entenien, a l'ensem, que aquells que havien rebut una indemnització per a abandonar la terra, aquests, havien de consignar prèviament en compliment del Decret del 25 d'abril del 1936 per a fer possible el reintegrament a la terra. I a aquest Jutge que ha comès el greu pecat de complir aquest mateix decret publicat pel senyor Conseller de Justícia i Dret, hi anaven un conjunt d'ex-conreadors, li exigien per la força que presentés la dimissió i, segons tinc entès, no la presentava sinó que deia senzillament que el seu càrrec estava a la disposició del Conseller de Justícia i Dret. I segons notícies que m'han donat, que jo no puc afirmar rodonament, però que ho sabrà el senyor Conseller de Justícia i Dret, perquè per Lleida tothom ho afirma i bé podria ésser que en comentar-ho no fes més que avençar una nova que no fos certa, però sí puc afirmar que per tot Lleida es va dient que el senyor Conseller de Justícia i Dret ja ha nomenat un nou Jutge municipal ; un nou Jutge municipal al qual, a més, se li donen unes atribucions concretes. Tots aquells respectes dels quals l'anterior Jutge havia manifestat que no tenien dret a tornar a entrar a la terra, perquè no havien fet les degudes consignacions, han tornat a reproduir les seves demandes amb tot i que es tracta d'una cosa jutjada ; i han tornat a reproduir les seves demandes perquè es va afirmant que es té la promesa que el nou Jutge no les admetrà amb tot i que les qüestions han estat ja dilucidades, i ordenarà al seu temps que també aquests cultivadors puguin reintegrar-se a les terres.

Jo puc afegir un altre cas de prevaricació :

Diu sencillament el Decret del 25 d'abril del 1936 que la competència correspondrà a aquells Jutges municipals que tinguin jurisdicció en el Municipi on la terra estigui. Doncs el Jutge de Torregrossa, amb tot i això, ordenava una reposició referent a una finca que estava al poble d'Alamús. Jo puc afegir encara que — si mal no recordo, puix és entre les dades que m'he deixat —, el Jutge municipal de Fuliola ordenava la reposició de persones que mai havien estat a la finca. I jo he d'assenyalar també que perquè el Jutge d'Artesa de Lleida s'havia permès dictar algunes sentències en contra de determinats conreadors perquè no havien fet la deguda consignació, també es demana la seva destitució, i també s'afirma que el senyor Conseller de Justícia i Dret està disposat a substituir-lo per a portar un altre Jutge que sigui més propici a accedir a totes les peticions dels conreadors, siguin justes, siguin injustes.

Per això és lamentable, senyor Conseller de Justícia i Dret, que es pronunciï la paraula prevaricació ; però totes aquestes coses s'admeten i, a més, es protegeixen ; s'admeten, perquè contra aquests Jutges no es prenen mesures de cap mena ; es protegeixen, perquè contra aquells Jutges que volen ésser fidels complidors d'allò que diu el decret, se'ls destitueix i se'ls nomena substituït. Jo crec, senyor Conseller de Justícia i Dret, que això no representa sinó el desig que es vagi enverinant la qüestió del camp, el desig que es vagi produint cada vegada més fonda aquesta guerra civil ; i quan això s'hauria pogut solucionar donant una norma definitiva de dret, emparant a tothom en el compliment de tots aquells drets que nasquessin de les lleis que s'havien d'aplicar, que en aquest cas jo no vull escatir quines siguin, però siguin unes o siguin altres, l'aplicació estricta dels preceptes d'aquestes lleis, és realment angoixós, és realment desalenador, la demostració evident que solament es tracta d'anar a perseguir a una determinada classe i anar a donar la raó a uns determinats individus, la tinguin o no la tinguin, amb actuacions d'aquesta mena. Podreu ara, en aquests moments, donar satisfacció a tots aquests que us la demanen, justament o injustament. Nosaltres no ens venjarem com deia algú, però Catalunya i la història jutjarà el que esteu fent. (*Rumors.*)

DIVERSOS Srs. DIPUTATS DE LA MAJORIA : Ja us heu venjat ! Ja ho heu fet !

El Sr. CARRERES I ARTAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Senyors Diputats : He demanat la paraula per a recollir, abans que l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret faci el resum del debat, al·lusions que crec que són d'alguna consideració i val la pena que siguin aclarides i rectificades.

Però jo no sabia entrar en aquesta part de la meua breu dissertació sense abans dirigir una afectuosa salutació a l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret i felicitar-me de la seva designació. Jo no sé si directament o indirectament he tingut part en aquest nomenament, que no tinc cap inconvenient en dir que els que ens

seiem en aquests bancs, ens plau; sobretot plau a aquest Diputat perquè potser el nus, més ben dit, el que en podríem dir-ne la part pràctica de la meua interpellació, va ésser adreçar-me molt afectuosament i molt encaridament al senyor Conseller de Justícia i Dret, que era aleshores el meu particular amic senyor Lluhí, donant-li com a solució, abans, deia jo, no s'interposés per algú el recurs contencioso-administratiu davant la Sala del Tribunal de Cassació per infracció de la pròpia Llei catalana, que seria molt més elegant, que haver d'esperar aquesta trista avinentesa, que el Govern, especialment l'honorable Conseller de Justícia i Dret, es dignés consultar aquest alt Tribunal, que avui té la confiança de Catalunya — i no ho dic perquè estigui ací present un dels seus dignes membres, sinó perquè ho vaig dir amb tota la meua sinceritat en la meua interpellació — per a veure si es posa ordre, si es posa lògica, si es posa unitat a aquesta sèrie de decrets, cada un dels quals sembla estalonat per l'altre i a la vegada empenyent els següents.

Jo crec que el senyor Conseller de Justícia i Dret, amb el caràcter que, segons declaració de l'honorable senyor President de la Generalitat, ha estat designat com a tècnic, baldament aquesta paraula hagi suscitat algun recel per part d'algun sector de la Cambra, no pas per part de la Majoria de la Cambra, jo crec que en aquest cas la presència del senyor Comes al Banc Roig és una garantia, no solament que la llei es complirà religiosament i equitativament en totes les seves parts, sinó que acabarà aquesta anarquia encara latent, que acabaran tots aquests excessos que el meu estimat amic senyor Rovira i Roure ha denunciat a la Cambra, i que crec que realment l'han impressionat, que acabarà el fet existent encara en certes contrades, en certs sectors del camp, que es pensí algú que encara no hi ha la Llei de Contractes de Conreu, que es quedi amb les collites de trepadella i d'userdes, en una paraula, que es vagi immediatament a la constitució d'aquestes Juntes arbitrals i que actuïn amb tota la plenitud de funcions, perquè allí propietaris i rabassers, arrendadors i arrendataris, hi aboquin totes les qüestions, i allí, amb un esperit equitatiu, siguin plenament resoltes.

Jo no vull recollir d'una sèrie d'observacions que m'havia suggerit el discurs de l'antecessor de l'actual senyor Conseller de Justícia i Dret. Jo crec que no s'hi val carregar, en el Banc Roig, l'endós, per dir-ho així, al Conseller successor, i com que, per altra part, penso que pels termes com s'ha anat desenvolupant aquesta interpellació — em faig almenys aquesta il·lusió — hem avançat en el sentit de la concòrdia i de l'acostament, no tinc ganes d'afegir llenya al foc, com no sigui un foc més aviat d'amor i de concòrdia; per això prescindeixo d'una pila de notes que havia pres en resposta a la contestació que em va donar el senyor Lluhí, i vaig recollir alguns conceptes molt interessants del magnífic discurs, molt sentit, molt eloqüent, molt ple de sentit comú, baldament hi hagi distàncies que ens separin, pronunciat pel senyor Riera en aquesta Cambra, i que ha estat, crec, escoltat amb molta atenció per tots els Diputats de la Cambra.

El Sr. ANDREU: Això és un torneig de galanteria! (*Rialles.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: No dic més que la veritat.

El senyor Riera em feia un càrrec per haver parlat del botí electoral, referint-me jo, quan vaig pronunciar aquesta paraula, a la manera com han estat complerts, aplicats, aquests decrets, no pels Jutjats, sinó a la plaça pública, senyor Riera. Realment, no és gaire edificant que, en coses de justícia, la reposició d'un masover vagi acompanyada de sardanes, vagi acompanyada de mítings, vagi acompanyada de tota aquesta faramalla que la V. S. sap molt bé rebutjar i que crec que en aquest cas també rebutja. La justícia ha de tenir una serenitat que, àdhuc quan s'enganya, ha de donar la impressió que no s'enganya, i no és impressió que no s'enganya celebrar sentències judicials en aquesta forma, que no és pas gens adequada.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: És el culte a la Justícia.

El Sr. ARMENDARES: És pitjor donar-los a la guàrdia civil.

El Sr. FONTBERNAT: O a trets, com a Viloví. Em sap greu d'interrompre'l, senyor Carreres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo he pres nota, molt vivament, de l'allocució, del prec, de la manifestació molt sentida del senyor Riera, que acabi per complir-se la Llei de Contractes de Conreu. Crec que és l'únic camí.

El senyor Riera creu que aquesta llei va contra els mals propietaris, no contra els bons propietaris. Està bé. Jo crec que aquesta llei, és una opinió particular meua, també va contra els bons masovers. Jo crec que aquesta llei trenca aquella jerarquia natural de l'accessió a la terra que s'havia practicat a Catalunya sense necessitat de lleis, per la força mateixa del costum i com a expansió natural del nostre caràcter. Es comença en el camp pel masover petit, es va pel masover més gran al masover gros, que sol ésser ja el prestamista de l'amo i acaba essent el comprador de la finca. Però aquesta llei va contra el masover gros, i en anar contra el masover gros va contra tota aquesta jerarquia i contra aquest dret natural d'accessió. Però no disputem per això. Tots coincidim en la necessitat que la llei s'apliqui, i de la mateixa fervorosa aplicació en vindrà la fe d'errates, i llavors la corregirem. Aquest és el punt de vista, una mica pragmàtic, nostre; però és el més adequat a la realitat. Té defectes per tots cantons aquesta llei; però amb bona voluntat ja la corregirem. Aquest és el punt de vista essencial de la meua interpellació, en la qual, a posta, vaig eliminar qüestions d'origen, qüestions de crítica, qüestions vidrioses de constitucionalitat o d'inconstitucionalitat. Per aquest camí, senyor Riera i tots els seus amics, si estem conformes i coincidents, arribarem a la pacificació del camp.

El Sr. CANTURRI: Però, escolteu, ja hi esteu conformes amb aquesta llei, ara?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Li vaig a contestar a una observació, que jo no recordo si fou del senyor Fronjosà o d'un altre dels diversos interruptors, però que vull contestar, sigui a

qui sigui: Quina és la posició de Lliga Catalana respecte al compliment, que en diríem, de la Llei de Contractes de Conreu? Algú ha dit: «Oh! Vosaltres haveu canviat de posició; perquè, si vàreu acudir al Tribunal de Garanties, ara inciteu i recomaneu l'aplicació d'aquesta llei?» Senyors, han passat moltes coses; han variat les circumstàncies i ha variat la conducta dels homes. Heu variat vosaltres i, conseqüentment, hem hagut de variar nosaltres (*Rumors.*)

El Sr. CANTURRI: Nosaltres, no; vosaltres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo pregaria els senyors Diputats, que sempre em fan l'honor d'escollar-me amb atenció, que em deixessin acabar de desenvolupar el meu raonament.

El Sr. CANTURRI: Sí, però no ens emboliqueu a nosaltres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: La Llei de l'11 d'abril, més ben dit, la Llei del 21 de setembre del 1934, no és la Llei de l'11 d'abril; i no us en faig cap retret, al contrari, demostra un sentit de catalanitat, de justícia, de bona voluntat, d'encament amb la realitat; però no ens confonguem, no em feu dir perquè ha vingut, ni vull retreure certes paraules de l'honorable senyor Conseller de la Generalitat respecte de la intangibilitat de la Llei de l'11 d'abril; jo em felicito que hi hagi hagut una gloriosa, no vull dir claudicació, però sí gloriós avenç en el sentit de posar-nos tots en el terreny de la realitat, i això explica que nosaltres diguem el que ara diem, i que estiguem en la posició que ara estem.

Pel demés, vull acabar també amb aquesta espècie, anava a dir insídia, que nosaltres hem estat uns col·laboradors del general Batet. (*Rumors.*) Hi ha algú que ho sostingui? (*Diversos senyors Diputats de la Majoria i de la Minoria Socialista contesten afirmativament.*) Qui?

El Sr. CANTURRI: Tots nosaltres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Tots? Vaig a contestar a les VV. SS.

Molt abans del 6 d'octubre, no gaire abans, quan el senyor Dencàs ocupava la Conselleria de Governació, s'operà en el si de l'Esquerra una doble tendència: alguns deixaven fer al camp i no es preocupaven — no dic que fomentessin — del compliment de la llei; però en el si del Govern i en el si de l'Esquerra hi havia una altra tendència, partidària que la llei es complís. I, llavors, Lliga Catalana, una mica abans, dos dies abans del 28 de setembre, va fer una recomanació pública, que crec que ha estat una mala arma electoral, esgrimida contra Lliga Catalana; que certs rebuts que en pagament de les collites s'exigien per part dels rabassaires, fossin subscrits pels propietaris, entenent que allò no prejudicava cap qüestió de fons. Sempre aquesta mateixa qüestió d'anar al compliment d'una llei, a la necessitat d'una llei, i recordareu que el senyor Dencàs, tindrà tots els defectes que vosaltres volgueu, nosaltres no som més que espectadors, es va posar del cantó del compliment de la llei, inclús va enviar — usaré el propi llenguatge d'ell — uns equips tècnics a les contrades de Catalunya que hi havien més focus rabassaires, és a dir, focus anàrquics en el sentit de quedar-se amb les colli-

tes, i, en ple camp, es varen resoldre uns quants conflictes. El senyor Dencàs, més ben dit, la Conselleria de Governació, va donar una nota oficiosa — que aquí tinc, si la volguéssiu — agraïnt aquesta col·laboració que per part dels adversaris polítics havia tingut en el sentit de recomanar el compliment de la llei, encara que fos amb un acatament provisional. Això era al voltant del 24 o 25 de setembre; però el dia 28 de setembre el senyor Francesc Cambó, en el seu discurs del Palau de la Música Catalana, deia textualment — jo us prego que aneu calendrant les dates, perquè ja veieu que això és pocs dies abans del 6 d'octubre —: «Nosaltres creiem — deia el senyor Cambó en el seu discurs — que en aquests moments convé als propietaris que se situïn en un terreny de justícia i que no es col·loquin en un terreny d'extremisme que els llevaria la raó que tenen per tots els costats. Nosaltres creiem que en aquests moments els homes investits d'una posició directora han de tenir una gran serenitat. Ningú no ha de claudicar del que sigui just.»

El Sr. FRONJOSA: I després, què?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ve el 6 d'octubre, i ve l'estat de guerra. Suposo que no ens fareu la injustícia de fer-nos col·laboradors de l'estat de guerra. No hi tenim res a veure, ni ens necessitaven els militars; i el general Batet va dictar els seus bans, però nosaltres no hi tinguérem cap intervenció, absolutament cap, i si algú creu que la hi vàrem tenir, és precis que ho provi.

El Sr. BRU I JARDÍ: Veure-ho amb complaença, des del moment que no en vàreu protestar.

El Sr. CANTURRI: Quina protesta vàreu fer?

El Sr. DURAN I VENTOSA: La mateixa que vàreu fer vosaltres.

El Sr. FONTBERNAT: Nosaltres no en podríem fer cap, però vosaltres hi col·laboràreu.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Gràcies, però no sabem on era la V. S.

El Sr. FONTBERNAT: La V. S. ja ho sap, no he d'excusar-me d'on era. La V. S. sí; feia d'esquirol a la Generalitat, i jo feia de ciutadà al carrer. Val més que no en parli. Aquest Diputat que li parla té la dignitat de no parlar d'això. (*Rumors.*)

El Sr. DURAN i VENTOSA: Ja, ja!

El Sr. FONTBERNAT: Perquè no hi ha un 6 d'octubre, hi ha un Prats de Molló, hi ha un Jaca, hi ha un 14 d'abril, hi ha altres dates en què la V. S. no hi era.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No, no!

El Sr. PRESIDENT: Segueixi el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyor Fontbernat...

El Sr. FONTBERNAT: Senyor Carreres, no li dic res a vostè, i li estalvio de parlar d'aquestes coses. (*Rialles.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Però és que m'espatlla totes les dades.

El Sr. FONTBERNAT: Ho celebro moltíssim; em felicito d'haver estat tan oportú i efi-

caç. I sense aigua tot això! (*Rialles en tota la Cambra.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: De manera que tenim, senyors Diputats, que a darrers de setembre, és a dir, quan ningú no esperava que pogués venir el 6 d'octubre — maldament algú d'aquests bancs hagués assenyalat que el camí no anava bé — sacrificant...

El Sr. FABREGAS: Com sempre, com sempre!

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...sacrificant certa popularitat... (*Rumors.*)

El Sr. FRONJOSA: Em permet, senyor Carreres i Artau?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Digui, digui.

El Sr. FRONJOSA: Molt agraït. En aquesta mateixa conferència el senyor Cambó va dir que ells tenien com a gran honor haver recorregut al Tribunal de Garanties contra la Llei de Contractes de Conreu, és a dir, que el recurs era de la Lliga i de ningú més.

El Sr. FABREGAS: «Tenen tota la raó, tenen tota la raó — això va dir — els que diuen que hem portat nosaltres aquest recurs al Tribunal de Garanties.»

El Sr. CARRERES I ARTAU: Això que ho digui el senyor Samper. (*Rumors.*) Ell, des del seu alt sitial va anar introduint unes quantes modificacions, ben importants i de les quals tots ens n'hem de felicitar.

I estic acabant, senyor President; ja hauria acabat si no hagués estat per aquestes interrupcions. Anem a reconstruir aquestes dates: 26 de setembre, és a dir, recomanació d'anar al compliment, en un sentit pragmàtic, matant la qüestió aquesta de discussió, de la Llei de Contractes de Conreu. Discurs del senyor Cambó del 28 de setembre i en el seu discurs de Sitges, del propi senyor Cambó, el 13 d'octubre del 1935, és a dir, encara en plena anormalitat, el senyor Cambó deia aquestes paraules, després de les quals jo ja no diré res més: «I ara vull parlar de la part que poden tenir en aquesta modificació d'esperits, en aquesta possibilitació que l'autonomia sigui reintegrada i no hagi d'ésser repudiada pels catalans, la part que poden tenir-hi els propietaris rurals de Catalunya. Jo des d'aquí em dirigeixo a tots els propietaris catalans perquè siguin generosos, perquè siguin magnànims...

El Sr. FRONJOSA: Exacte, exacte.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...perquè oblidin injúries passades, perquè facin obra de pacificació i de concòrdia. Això ho demanen sempre els principis evangèlics de la nostra religió, però això avui ho comana igualment l'egoisme, i també el patriotisme. Jo vull recordar als propietaris catalans que no se sentin generosos, que tenen l'esperit vindicatiu perquè avui se senten emparats per la força, que en el món no hi ha res més feble i transitori que la força, perquè la força en canviar de mans canvia de direcció. Però si han d'ésser generosos per egoisme, ho han d'ésser per patriotisme, perquè, si no són generosos, Catalunya no té remei, Catalunya serà un infern en el qual ens passarem els anys destroçant-nos els uns als altres i acabant tots per destruir la

nostra força econòmica i alguna cosa que encara val més, que és la fe dels catalans en els seus propis destins i en llur capacitat de regir-se per si mateixos.»

El Sr. FRONJOSA: Caram, caram! Que savi és aquest senyor Cambó!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: Les meves primeres paraules hauran d'ésser de salutació a aquesta Cambra després de trobar-m'hi avui com a Conseller, altres dies també com a Conseller, i abans com a Diputat.

D'aquest debat jo, francament, puc treure'n ben poques conclusions, perquè encara no acabo d'entendre el motiu de la interpellació que va començar el senyor Carreres i Artau i en la qual ha estat cooperat pel senyor Rovira i Roure. Si es tractava de l'aplicació de la Llei de Contractes de Conreu, no calia la interpellació. Si es tractava dels decrets dictats pel senyor Lluhí, els decrets estaven dictats, estaven d'acord amb el criteri del Govern de Catalunya, estaven d'acord amb el pacte del Front d'Esquerrres de Catalunya i amb el del Front Popular de la resta d'Espanya, i, per tant, s'havien de complir aquests decrets. La utilitat de la interpellació, doncs, al meu judici, no existeix.

Ara bé, hem escoltat moltes coses en aquest debat. Jo, desgraciadament, no hi era present al seu inici. Hi havia el meu estimat amic senyor Lluhí, i ell va contestar la part jurídica amb un discurs lluminós que he tingut el gust de llegir al DIARI DE SESSIONS. Avui ha continuat el debat i hem escoltat, en primer lloc, el Diputat senyor Riera, com feia revivre amb la seva paraula atinadíssima el problema tristíssim del camp de Catalunya després del 6 d'octubre. I després hem escoltat la paraula del senyor Rovira i Roure i, per fi, la del senyor Carreres i Artau.

Nosaltres estem davant de la Llei de Contractes de Conreu votada pel Parlament català. Nosaltres estem davant del compromís de complir-la. Aquesta llei jo no la vinc a complir com a tècnic; la vinc a complir com a Conseller de Justícia, i com a ex-Diputat que he estat d'aquest Parlament que va tenir l'honor de votar-la. Com que la vaig votar, mentre jo estigui en aquest banc la llei serà complida i observada estrictament. (*Molt bé, en la Majoria.*)

Vénen després els decrets del senyor Lluhí... Però, ah, senyors!: quan jo escoltava les paraules dels representants de Lliga Catalana, em feia l'efecte que els Diputats havien canviat d'escons. Hem escoltat una sèrie d'acusacions, una presentació negra i ombrívola de la situació del camp a Catalunya, i sembla com si no hagués passat el 6 d'octubre, i que no hi haguessin hagut vexacions, ni persecucions, ni atropells de tota mena en el camp català. Semblava, al revés, que els atropellats fossin els veritables atropelladors, i que tot s'hagués subvertit, i que els uns ocupessin els llocs dels altres, no solament els que defensen les

tesis, sinó els que estan fora d'aquí, els que haurien de sofrir-les!

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

Les conseqüències del 6 d'octubre varen ésser aprofitades per les autoritats militars per a fer una sèrie d'actes que ningú pot sostenir ni recolzar. Aquestes autoritats militars, atropellant la legislació catalana — que les VV. SS. han de reconèixer perquè creuen que és la llei dictada pel Parlament de Catalunya la que s'ha d'aplicar avui —, aquestes autoritats militars, prescindint completament d'aquesta llei, varen ordenar, d'una manera injusta, d'una manera atropelladora, d'una manera gairebé salvatge, als conreadors del camp que retornessin els fruits, que s'atenguessin a un ban, que s'atenguessin a unes ordres militars i que incomplissin en absolut aquelles disposicions que havia dictat el Parlament de Catalunya en ús de la seva sobirania. I això va portar empresonaments i va comportar persecucions de tota mena, i això va portar la ruïna a moltes cases on el pa no sobrava molt.

I ve el 16 de febrer i aquesta gent, atropellada i perseguida injustament, vol fer sentir la seva veu, i es dirigeix al Govern de Catalunya que la representa, i li diu: «Què hem de fer nosaltres, les víctimes d'aquesta etapa cívica-militar que se'n diu el bienni negre? Què hem de fer nosaltres els atropellats?» I el Govern de Catalunya, és natural, no pot tenir altra resposta que aquesta: Abans que tot, repararem els danys; abans que tot, repararem els estralls, i una vegada reparats els danys i reparats tots els estralls, es complirà estrictament la Llei de Contractes de Conreu que estava vigent el 6 d'octubre, perquè no és possible anar a l'aplicació normal de la llei sense restablir l'equilibri i sense restablir la normalitat en el camp, tota vegada que sense equilibri i sense la deguda calma en el camp, l'aplicació d'aquesta llei fóra impossible. En això cal fixar-nos, en les paraules dels senyors representants de Lliga Catalana — i jo agraeixo molt les paraules del senyor Carreres i Artau, laudatòries per a mi, car fa temps que ens coneixem —, però el senyor Carreres i Artau té una manera de lloar el que ell vol lloar, que es converteix després en una filípica o en un atac molt més fort que si la primera lloança no hagués existit. I així veiem el que va fer amb el senyor Lluhí: les primeres paraules del senyor Carreres i Artau varen ésser de gran elogi pel senyor Lluhí, però semblava que es preparava el terreny per a deixar el senyor Lluhí més a punt de rebre en allò que a ell li semblava que havia de pegar-li. De totes maneres, reconec que avui el senyor Carreres i Artau no m'ha tractat a mi així, i li ho agraeixo.

Però hi han unes paraules molt interessants, pronunciades pel senyor Rovira i Roure, i en aquestes sí que m'hi he de referir concretament, perquè el senyor Rovira i Roure s'ha volgut fer ressò d'una sèrie de rumors i els hi ha donat un àmbit que, en realitat, no haurien de tenir, perquè no creiem que les inexactituds puguin arribar a tenir el caire de fama pública amb què el senyor Rovira i Roure les ha presentat i sostingut quan ens deia que per Lleida tothom diu que el Jutge

de Torregrossa i el Jutge de tal altre poble se'ls ha obligat a dimitir i ja està nomenat el substitut.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo no he dit, senyor Conseller, que sigui el Jutge de Torregrossa obligat a dimitir. Em permet?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: El Jutge del poble que sigui. El nom del poble importa poc. I consti que aquest Conseller a aquestes hores, contràriament al que la V. S. afirmava amb tanta confiança o amb tanta convicció, no ha nomenat encara cap Jutge municipal ni ha destituït encara cap Jutge municipal, i, per tant, per a venir a afirmar una cosa d'aquesta importància cal abans documentar-se o ressenyar-se millor.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Precisament he manifestat que dubtava que ho hagués fet el senyor Conseller.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ah, no! Precisament la V. S. ho manifestava d'una manera que donava la sensació de què no estava segur.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Però, si jo sostenia...

El Sr. FARRERES I DURAN: El rumor...

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Sí; el rumor públic...

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo celebro que no sigui veritat.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: És «Don Rumor»; és el «es diu»...

El Sr. ROVIRA I ROURE: Els fets que jo he denunciat són certs. Altres coses no les afirmava.

(*Ocupa la Presidència el President, senyor Casanovas.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Respecte al que es parlava ara que el Jutge municipal de Torregrossa havia estat destituït per aquest Conseller, jo afirmo que no és cert. No vol dir aquest Conseller que renunciï les seves facultats de destituir els Jutges municipals que no compleixin amb els seus deures, perquè aquestes facultats les té per ministeri de la llei i les exercirà sempre que calgui, no en favor ni en contra d'una banda o d'altra banda, sinó a favor de la justícia absoluta, a favor de la llei. (*Molt bé! en la Majoria.*)

El senyor Rovira i Roure ha emprat també molt sovint la paraula «prevaricació».

El Sr. ROVIRA I ROURE: Pronunciada pel senyor Lluhí.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Però atribuïnt a aquesta paraula, a aquesta duríssima qualificació, un concepte i un abast que no li atribuïa certament el senyor Lluhí. El senyor Lluhí deia que si es produïa el cas que les Vostres Senyories significaven en la interpellació, això constituïa una prevaricació. Però la V. S. avui dia ha vingut a sentar l'existència de prevaricació, i en lloc d'anar al Jutjat de guàrdia o a l'autoritat competent, perquè les VV. SS. prou saben que els Jutjats municipals tenen superiors jeràrquics i que hi ha procediments per a reclamar la responsabilitat dels Jutges i Magistrats...

El Sr. ROVIRA I ROURE: Això mateix!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ...les VV. SS. vénen aquí a fer aquesta propa-

ganda política sobre aquestes coses que s'han d'escatir i examinar en tot cas, perquè així com la V. S. parla de rumors, pot ocórrer molt bé que s'hagués fet ressò d'un rumor públic que podia respondre en certa manera o en tot a una realitat. Però abans que les VV. SS. es lliurin a fer aquestes propagandes polítiques, aquestes propagandes partidistes que enverinen les qüestions, caldria que les VV. SS. se n'assabentessin bé del que hi hagi de cert en els rumors. De manera que aquesta interpellació, tal com l'ha portada el senyor Rovira i Roure, no produeix cap efecte beneficiós per a la tesi que les VV. SS. defensen.

Portant aquí aquestes coses, en lloc de denunciar-les a la Conselleria de Justícia, o bé presentant davant dels Tribunals les reclamacions d'acord amb les lleis processals de Catalunya, han preferit el camí d'aquesta propoganda política, i no és aquest el camí de retornar la pau al camp.

Però és que aquesta pau al camp, sortosament per a Catalunya, està molt poc alterada. Encara Catalunya té avui dia la sort que per una comprensió extraordinària dels homes de Govern i dels Diputats que els assisteixen i pels mateixos conreadors del camp que han estat de tan injusta manera perseguits i atacats durant el bienni negre, per una justa comprensió de tots aquests elements, avui dia el problema del camp encara té solució; i no han d'ésser les VV. SS. — suposo que així serà — els que dificultin aquesta solució. Així ho espero del bon seny, no diré del senyor Rovira i Roure, que a jutjar per avui no puc en aquest sentit dedicar-li una lloança, sinó del bon seny d'altres persones que seuen en els escons dels mateixos bancs en els quals seu el seu Rovira i Roure, que espero que collaboraran en el possible a què la pau en el camp sigui un fet. Però si no és així, si la pau en el camp no es restableix definitivament i les VV. SS. no collaboren a què la pau en el camp sigui un fet, seriem víctimes nosaltres de l'estat d'anormalitat; però, ah!, també serien víctimes principals els interessos que les VV. SS. representen més que nosaltres.

Hi ha una cosa encara que cal recollir aquí, i és la solució que s'ha de donar a aquest problema. La solució és molt senzilla: el compliment estricte dels decrets dictats pel senyor Lluhi. Què tenen de perjudicials aquests decrets? ¿Es que ens hem de deturar a analitzar si infringeixen l'article tal de la Llei processal o tal altre article d'una altra llei, o és que ens trobem davant d'un problema candent que el Govern ha de solucionar? Sí: ens trobem davant d'un problema candent, i davant d'aquest problema s'ha dictat una llei pel Parlament de Catalunya i complint-la es pot tirar endavant. Però no es pot complir aquesta llei sense reparar els estralls, sense reparar tots els danys que s'hagin fet. I aquests estralls i aquests danys es poden reparar perfectament.

L'últim dels decrets, precisament, fa referència a l'endagament de la qüestió.

Ja anem a nomenar els representants propietaris i els representants conreadors; ja van a presidir aquestes Juntes arbitralis interines els Jutges de Primera Instància i Secretaris judicials,

¿i quina més gran garantia es pot demanar quan aquestes estan composades per un nombre igual de representants d'una banda i l'altra i presidides per autoritats judicials i assistides per Secretaris judicials? Això no pot provocar cap mena de disturbis ni pot provocar en les VV. SS. la més petita suspicàcia.

Anem a aplicar els decrets, com deia, ja que sense l'aplicació d'aquests decrets no podria portar-se a efectivitat la Llei de Contractes de Conreu i la pau del camp no podria ésser un fet sense reparacions prèvies. Cal que siguin retornades les quantitats que hagin estat pagades de més i cal també que les persones que hagin estat llençades de la terra indegudament tornin a la terra. Per tant, en lloc d'entrar en la discussió jurídica, que estaria bé en una Acadèmia o en un Congrés Jurídic Català, cal pensar que estem en el Parlament de Catalunya i que tenim un problema viu al davant que cal resoldre, i que amb l'aplicació dels decrets es va a una solució definitiva i eficaç.

Si els representats per les VV. SS. no ho entenen així, jo ho lamentaré molt, però el Govern de la Generalitat no per això deixarà de seguir el seu camí. En un dels decrets es diu que si no es trobés l'assistència necessària per al nomenament dels vocals, el mateix Govern els nomenaria, de manera que estem decidits a anar endavant.

Si hi ha hagut extralimitacions, que es denunciïn i es corregiran; però fer-se ressò del que es diu al carrer no és prou perquè es digui el que s'ha dit aquí, i que jo crec que en gran part no és res més que el fruit d'una imaginació una mica exaltada.

La interpellació la recullo en el sentit que serveixi d'esperó al Conseller de Justícia i Dret i al Govern de Catalunya, per a portar a compliment d'una manera ferma i decidida els decrets dictats per la Generalitat.

Aquests decrets es compliran de bona fe, tota vegada que no fent-ho així no seria possible l'aplicació de la Llei de Contractes de Conreu i sense ella no podríem resoldre un conflicte que tan fàcilment es pot resoldre en bé de Catalunya. (*Molt bé, i aplaudiments de la Majoria.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano la paraula per a rectificar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Breus paraules, però jo voldria aprofitar precisament aquest moment per a fer un prec al senyor Conseller de Justícia i Dret relacionat amb les paraules que ell ha pronunciat. Ens deia aquí que es pot acudir en contra de les actuacions dels Jutges municipals davant dels Jutjats de Primera Instància i jo he de significar al senyor Conseller de Justícia i Dret que és lamentabilíssim que a les comarques lleidatanes des de fa molts mesos, inclús anys, ens trobem que no hi ha Jutges de Primera Instància. Dels nou Jutges de Primera Instància d'aquelles comarques, set estan representats precisament per Jutges municipals, i el lamentabilíssim del cas és precisament això, que porta com a conseqüència que l'actuació que jo he significat abans que era partidista dels Jutges municipals s'estén també

a tots aquests Jutjats de Primera Instància que en definitiva estan regentats també per Jutges municipals.

Respecte de la certesa de les noves manifestacions, senyor Conseller de Justícia i Dret, apello solament a la V. S. perquè escateixi la realitat de les seves afirmacions i després esbrini si és cert el que jo he dit, i en la seva conseqüència tinc la seguretat que em donarà la raó. Si no fossin certes les meves afirmacions, farà molt bé la V. S. de dir que no ha estat real tot el que he afirmat, però, pel contrari, si és veritat el que he denunciat, la V. S. té l'estricta obligació de passar-ho als Tribunals de Justícia perquè s'escateixin quins són aquests delictes que s'han comès. Jo he fet una afirmació i he fet una salvetat; he fet una afirmació acusant aquests Jutges municipals, però també he fet una salvetat en dir que al Jutge d'Arbeca es deia que es pensava acceptar-li una dimissió que no havia presentat i que ja s'havia nomenat un substitut per part de la V. S. Jo celebrego que no sigui així, però jo no desitjaria sota cap concepte que els fets em vinguessin a donar la raó. Jo he dit precisament, i constarà sens dubte al DIARI DE SESSIONS, que no podia afirmar que això fos cert, però que s'afirmava i em doldria molt que això fos una realitat.

I una lamentació també he de fer. El senyor Conseller de Justícia i Dret, home de Dret, home que ocupa no res menys que una magistratura, la més alta de Catalunya, el Tribunal de Cassació, li he sentit pronunciar dels seus llavis unes paraules que jo, home que també vesteixo toga, les he sentides molt endins i amb molt de dolor. Ha dit que era possible que els decrets poguessin venir a derogar les lleis i ha dit que poden dictar-se decrets sense que haguem d'anar a veure si la llei diu això o diu allò. (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. FONTBERNAT: La V. S. confon el Parlament amb un safareig.

El Sr. ROVIRA I ROURE: En canvi, ha pronunciat unes paraules que a mi em produïen certa esperança, però que després de la reflexió he de significar que aquesta esperança és ben minsa. Ha dit el senyor Conseller de Justícia i Dret: «Tots aquells que hagin estat llençats injustament i tots aquells que indègudament se'ls hagi fet lliurar determinades quantitats, aquestes quantitats han d'ésser restituïdes i ells restituïts a la terra». A mi em sembla bé, senyor Conseller de Justícia i Dret, però del que jo em planyia era de tot el contrari, del que jo em planyia era de l'abast amplíssim del Decret del 25 d'abril del 1936, per virtut del qual no distingeix entre els casos justos i els casos injustos, aquest decret que ha vingut a ésser aplicat per Jutges municipals de manera tan arbitrària com he exposat abans. I perdoni el senyor Conseller de Justícia i Dret aquesta meua rectificació.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Breus paraules de rectificació, perquè cal aclarir algunes de les que ha dit el senyor Rovira i Roure.

re. Naturalment, potser perquè no m'he expressat prou clar, no s'ha pogut copsar la meua intenció, però tinc la seguretat gairebé absoluta, pels rumors dels meus companys de Majoria, que no he dit que els decrets poguessin derogar les lleis; el que sí he dit és que aquests decrets no les derogaven, però ja he dit que no volia entrar en aquesta discussió jurídica perquè ens aparta de la finalitat primordial de la interpellació. No es tracta que puguin ésser o no puguin ésser derogades unes lleis, es tracta que aquells decrets no deroguen la Llei de Contractes de Conreu.

A la primera part de la rectificació hi ha un prec que m'interessa recollir amb preferència als comentaris que posteriorment s'han fet. Ha dit el senyor Rovira i Roure que és difícil acudir als Jutges de Primera Instància, perquè aquests són en la seva majoria Jutges municipals i que els Jutges de Primera Instància han estat partidistes perquè en alguns casos, els Jutjats de Primera Instància estan exercits per Jutges municipals.

El Sr. ROVIRA I ROURE: De nou n'hi ha set regentats per Jutjats municipals.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: En primer lloc he de dir que no falten tants Jutges de Primera Instància...

El Sr. ROVIRA I ROURE: A les comarques lleidatanes en manquen set.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Però ja sap la V. S. que molts Jutges de Primera Instància han anat a presidir Jurats Mixtos, que actualment amb la llei vigent es reintegraran al seu càrrec els Jutges de Primera Instància, i sap perfectament la V. S. que hem celebrat unes oposicions al Tribunal de Cassació creant un Cos de Funcionaris Judicials Interins de la Generalitat, en el qual ja comptem amb uns funcionaris, crec jo excellentment preparats, i que avui ha sortit un decret convocant a nous exercicis per a la provisió de més places de Jutges i Magistrats del Cos d'Interins i tinc autorització del Govern de la Generalitat per a anar encara a una tercera crida; de manera que les necessitats que la V. S. demanava i que nosaltres sentim les proveïrem immediatament.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Jo agraeixo les manifestacions del senyor Conseller de Justícia i Dret, perquè així no podrà fer tantes arbitrarietats el senyor Conseller de Governació. (*Rialles en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Prego al senyor Rovira i Roure que no involucri les interpellacions; que les delimiti.

S'ha presentat una proposició incidental, de la qual es donarà lectura.

(Un senyor Secretari llegeix la següent proposició incidental:)

«AL PARLAMENT»

Els Diputats que sotasignen, després d'escoltar les diferents manifestacions fetes entorn de la interpellació referent a contractes de conreus i desnonaments, tenen l'honor de proposar que la Cambra acordi la següent

PROPOSICIÓ INCIDENTAL

Primer. — Declarar la més absoluta conformitat amb els decrets del Conseller de Justícia i Dret referents als problemes del camp, per estimar que ells representen una reparació justa i merescuda per als conreadors de la terra.

Segon. — Estimar necessari que pel Conseller de Justícia i Dret es promulguin els decrets pertinents, per tal que siguin immediatament retornades als conreadors de les terres, les quantitats o parts de fruit que varen ésser obligats a lliurar als propietaris en virtut de l'ordre del general de la 4.ª Divisió, dictada després del 6 d'octubre.

Tercer. — En el cas d'insolvència d'algun dels propietaris obligats a retornar els fruits o quantitats, declarar subsidiàriament responsables els que actualment posseeixen la terra a títol de propietaris.

Palau del Parlament, 3 de juny del 1936. — Armendares, Farreres i Duran, M. Galés, P. Cerezo, M. Rouret, A. Rovira i Virgili, Battestini, Andreu, Fronjosà, Riera i Sellés.»

El Sr. ARMENDARES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Armendares.

El Sr. ARMENDARES : Senyors Diputats : Com a colofó d'aquesta interpellació, els Diputats que signem la proposició demanem que s'acordin els extrems d'aquesta. Nosaltres no tenim cap dubte que tots els Diputats de la Cambra faran honor al que s'acaba de discutir ; jo estic convençut pels de la Majoria i estic convençut pels partits d'esquerra. I després de les paraules del doctor Carreres i Artau, jo tinc la convicció que la Minoria de Lliga Catalana hi estarà d'acord, perquè en aquesta proposició no es va a res més que a esperonar el Govern de la Generalitat perquè, d'una manera ràpida i decidida, vagi a l'aplicació dels decrets i de la Llei de Contractes de Conreu. Dit això espero que es votarà aquesta proposició incidental.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Nosaltres estem d'acord amb l'esperit d'aquesta proposició incidental, però ens trobem en el cas de fer una modificació o unes observacions, al sol efecte que constin al DIARI DE SESSIONS.

En l'extrem primer entenem que s'hauria de suprimir allò que diu : «per estimar que ells representen una reparació justa i merescuda per als conreadors de la terra», no perquè en el fons també no participem de l'opinió o del sentiment que en elles s'hi manifesta, sinó per a donar un caire de major solemnitat als acords del Parlament i per a evitar que hi pugui haver qui doni interpretacions que aquí fem una distinció de catalans d'una banda i de catalans d'una altra. Perquè si el primer paràgraf diu que el Parlament declara la seva conformitat amb els decrets del Conseller de Justícia i Dret referents als problemes del camp, és de suposar que ho fa així perquè els estima justos, perquè els estima equitatius, perquè els estima dignes d'aquesta ratificació parlamen-

tària que legalment no era necessària. Doncs quan el Parlament honora unes disposicions del Poder Executiu fins a l'extrem de portar-les aquí sense que calgui dur-les-hi, i les honora aquí ratificant-les en sessió pública i plena, ja n'hi ha prou, crec, sense necessitat que es vulgui dir el perquè. Quan el paràgraf segon...

El Sr. SALLÉS : Està resolt ; ja s'ha fet !

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : És que no dic que es dicti o que es doni, sinó que s'arbitri un mitjà ; completament d'acord. Però jo vaig tenir l'honor de formular un prec al senyor Conseller de Justícia i Dret anterior, i vaig procurar fonamentar-lo malgrat que ho fes en forma telegràfica, i no s'hi ha donat satisfacció. Versava sobre una matèria d'una gran importància que està creant conflictes allà on no n'hi hauria. Em referia a l'art. 3.er del Decret del 25 de març pel que fa referència als terrenys conreats d'avellaner. Em remeto al DIARI DE SESSIONS. Però aquí i en els decrets, que ja formen col·lecció, redactats pel senyor Conseller de Justícia i Dret, n'hi manca encara un d'importantíssim, perquè jo no he sabut llegir en cap d'ells que es donés una acció, una acció d'efectivitat ràpida com són totes les que es vénen donant per les lleis i els decrets a aquells que no han estat llençats de la terra, sinó que van sortir-ne en forma de violència i no l'han pogut provar, i que s'han hagut d'acollir al decret que diu que seran reposats àdhuc si sortissin mitjançant forma contractual del pacte d'avinença, i que se'ls indemnitzin dels danys i perjudicis que van sofrir. No hi ha cap decret que ho autoritzi. És clar que poden acollir-se a una disposició de caràcter general, però jo no sé fins a quin punt podrà tenir èxit aquest acolliment, ja que no s'invalida res del que s'ha actuat ni se'ls dona mitjans d'impugnar-ho.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Perdoni una interrupció. La V. S. sap perfectament que la Llei de Contractes de Conreu diu que com a supletòries de les normes que la llei té, són les d'Enjudiciament Civil i les del Codi Civil. La Llei de Contractes de Conreu, quan no fixa normes per a demanar una cosa, ja se sap que s'han d'aplicar les lleis processals, les lleis ordinàries. Per tant, podran demanar danys i perjudicis.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : D'acord. Però esmentaré un cas, que en dos minuts queda contat, d'un arrendatari que la guàrdia civil l'obligà a marxar de la terra el dia de Tots Sants, que li fan donar 2,250 ptes. que quedaven pendants d'un laude que el feia acollir a la moratòria del 50 per 100 ; aquest cas, però, no es pot provar de cap manera, amb sentència ferma no es demostra que hi hagi hagut pressió i es troba fora de la terra i es dona validesa a un escrit de corvivència que li va fer fer la guàrdia civil a la Casa de la Vila com si fos lliurement fet, i queden pendants encara els fruits d'hivern i les olives. Aquest home surt de la terra sense poder collir els fruits d'hivern, sense haver collit les olives i, a més, deu encara 250 duros al propietari. Aquest cas no permet acollir-se als preceptes de l'art. 3.er del decret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Del decret, no ; però de la llei, sí. Pot anar a la Junta

arbitral, que tindrà competència plena i examinarà tots els casos que tinguin relació amb les normes legals i podrà determinar aquest cas per concomitància amb els altres. Perquè és impossible preveure tots els casos que puguin presentar-se, i com que és impossible, les Junes arbitrals, com que estan presidides per un Jutge i un Secretari tècnics, podran anar també a un examen tècnic i per tant aplicar, per ampliació, preceptes de la Llei de Contractes quan sigui impossible preveure tots els detalls.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: M'alegro moltíssim d'aquesta interpretació, als efectes que puguí servir com antecedent.

Després, el paràgraf tercer jo no l'acabo d'entendre. Es diu «en el cas d'insolvència d'algun dels propietaris obligats a retornar els fruits o quantitats, declarar subsidiàriament responsables els que actualment posseeixen la terra a títol de propietaris». Això vol dir en el cas que hi hagi hagut transmissió de domini. Bé, però és que la transmissió de domini s'haurà pogut fer en un termini tal que hagi prescrit ja l'acció. En declarar que és càrrega, càrrega onerosa pel que l'hagi comprat, no podran pas dirigir-se al conreador.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Són aquestes, només, les observacions que nosaltres hauríem de fer a la proposició, la qual cosa vol dir que estem d'acord amb la resta i que la votarem.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Sobre la proposició no hi ha debat, senyors Diputats. Poden fixar les Minories la seva posició. Per tant, haurà de fer ús de la paraula el senyor Abadal o el senyor Carreres, perquè no es pot tractar de reproduir la interpellació. Té la paraula el senyor Galés.

El Sr. GALÉS: M'interessava fixar, com un dels signants d'aquesta proposició, que després de les allegacions, escoltades atentament, del senyor Simó i Bofarull, aquest art. 3.er probablement ha estat fet amb un excés de zel. Evidentment, sembla que se'n desprendria d'ell una qualitat de Drets Reals que no tenim les atribucions per a fer-ho en aquests instants i en aquests moments; és per això que jo pregaria els companys signants d'aquesta proposició incidental que volguessin coincidir amb mi en retirar el tercer dels extrems. No obstant, que quedi ben ferm i ben expressat l'esperit que informa la redacció, perquè el senyor Conseller pugui tenir-ho en compte en les seves disposicions ulteriors.

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Nosaltres hem de votar aquesta proposició per diversos motius, que per això la varem signar; però els fonamentals són perquè recull les darreres paraules pronunciades per aquesta Minoria en la seva intervenció amb motiu del debat que va provocar la intervenció del senyor Carreres i Artau respecte dels decrets del senyor Conseller de Justícia i Dret. I aquest extrem tercer, precisament, al qual el senyor Simó

i Bofarull i el senyor Galés feien algunes objeccions, és precisament un advertiment que jo vaig fer a la Cambra d'una maniobra que estan portant a terme els propietaris, que per a poder-se escapar d'haver de retornar els fruits que varen robar d'una manera illegal i il·legítima als conreadors de la terra, ara simulen gravàmens sobre ella, les hipotequen a través d'algun familiar o d'algun parent.

El Sr. RIERA: O les venen.

El Sr. FRONJOSA: O les venen, i després el pagès es troba que en el moment que li hagin d'ésser retornats aquests fruits, el propietari de la terra ja és un altre, però en realitat és el mateix, perquè constitueix família amb aquell antic propietari.

Així és que si els senyors de la Majoria havien de modificar aquesta proposta en el sentit de retirar d'ella aquest extrem tercer, nosaltres ens hauríem de pensar una mica a votar-la, perquè precisament el que té un valor per a nosaltres, a part el reconeixement de la bondat dels decrets del senyor Conseller de Justícia i Dret, són aquests dos extrems finals: un, que retorna immediatament els fruits que varen ésser presos als pagesos fonamentant-se i emparant-se en l'ordre de plaça del general Batet, i el tercer, fer impossible qualsevol maniobra, que ja trobaran advocats — n'hi ha de sobres a Catalunya — que trobaran la fórmula de poder burlar aquesta disposició, la Llei de Contractes de Conreu i els decrets del Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Una mica difícil. Dic que és una mica difícil que trobin aquest advocat.

El Sr. FRONJOSA: Jo penso que el senyor Comes i joensem el revés. Tinc el convenciment que el senyor Rovira i Roure trobaria fórmules d'aquestes.

Per acabar, diré que nosaltres votarem la proposició íntegra. Si es volen treure aquestes dues ratlles que deia el senyor Simó i Bofarull, no hi tenim inconvenient; però el que fa referència al segon i al tercer extrem, per a votar-los han d'ésser íntegres. I res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Senyors Diputats: Únicament prenc la paraula per a fixar la nostra posició davant d'aquesta proposició que es diu incidental. L'he examinat i jo no comprenc bé l'abast que té en cada un dels seus articles. Diu el primer: «Declarar la més absoluta conformitat amb els decrets del Conseller de Justícia i Dret referents als problemes del camp.» Què vol representar aquesta declaració? Vol representar el que amb un vot del Parlament es converteixin en llei aquests decrets? Si fos així, resultaria que el camí és equivocat, que el camí ha d'ésser o un Projecte de Llei presentat pel Govern, o una Proposició de Llei presentada per alguna de les Minories, que passi a la Comissió i que es discuteixin després. De manera que nosaltres en aquesta subversió del sistema parlamentari i de les regles del nostre Reglament no hi podem estar conformes. Ara, si això és merament una manifestació platònica del Parlament, menys mal, però hi ha sempre el perill que hi hagi algú que cregui que una cosa feta sense els re-

quisits que el nostre Reglament marca per a convertir-les en llei, digui que s'ha convertit en llei des del moment que ha fet la manifestació el Parlament de què estava conforme amb tots aquests decrets.

Respecte del segon, jo ja no he d'entrar-hi. Aquest sí que és un prec que fa el Parlament al Conseller de Justícia i Dret, més ben dit, un prec que fa la Majoria al Conseller de Justícia i Dret. En comptes de fer-li particularment, vol fer-li amb solemnitat dintre del Parlament. Allà la Majoria, si creu que això és més convenient que no pas fer unes altres gestions, des del moment que el Govern està identificat amb la Majoria i la Majoria amb el Govern.

Respecte del tercer, si realment ha caigut en virtut de les manifestacions del senyor Galés, jo tampoc diré res. Però he d'observar, a més de les observacions molt justes que feia el senyor Galés de què ens ficàvem amb un entortolligament de drets reals que seria difícil el dia de demà de destriar un dels altres, jo crec que en la forma que ve, que ja no és com el segon, d'estimular el senyor Conseller de Justícia que faci tal o tal cosa, sinó de declarar aquesta insolvència i aquestes conseqüències de la suposada insolvència dels propietaris, no és res més que un manament que faria el Parlament que ve a representar, per consegüent, una expressió d'una llei, i que no és aquest el camí d'anar per aquesta llei. Per això, nosaltres, per aquestes observacions, no crec que podem ajuntar els nostres vots als vots de la Majoria per a votar aquesta proposició, sinó que, pel contrari, per aquests defectes, ens veurem obligats a votar en contra.

I tota vegada que amb aquesta ocasió he pres jo la paraula, jo m'atreveria, no com addició a aquesta proposició incidental, sinó com una manifestació del desig que les coses s'endeguessin en forma que es pogués anar a la major tranquil·litat possible en els problemes del camp, a demanar que tota vegada que tenim ja en el dia d'avui, en virtut d'una llei del Parlament, a punt d'ésser constituïdes unes Comissions arbitrals que resolguin tots els conflictes que vinguin amb això, jo crec que el més prudent, el més equitatiu, el més favorable, per a anar a aquest endegament dels problemes del camp, seria que se suspenguessin tots els procediments que avui es fan d'aquests mateixos decrets i de les altres qüestions que hi puguin haver en els Jutjats municipals per a portar-les totes immediatament, tota vegada que és una cosa pròxima, a aquestes Comissions arbitrals, crec que allí, que segons com ha dit molt bé el senyor Conseller de Justícia i Dret, hi ha la intervenció de les dues parts, hi ha la intervenció, al mateix temps, dels Jutjats de Primera Instància, perquè d'aquesta manera hi hagi garantia per tothom, seria una satisfacció per tots que se sapigués que per aquestes Comissions arbitrals es resoldran aquests assumptes i que totes aquelles pertorbacions que hi poguessin haver en el dia d'avui en virtut dels diferents criteris, de les diferents interpretacions dels Jutges municipals, quedessin en suspens.

El Sr. ARMENDARES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Armendares.

El Sr. ARMENDARES : No dubto que tots els Diputats de la Cambra saben la intenció que tenia l'article tercer d'aquesta proposició. És ben evident que era evitar que d'una manera irregular es fessin insolvents per tal d'evitar la llei. Aquí, els que entenen més en aquestes qüestions, m'han dit que en aquest assumpte és aplicable perfectament el Codi Penal ; si és una cosa ja ordinària en els costums judicials, no tinc cap inconvenient en retirar aquest tercer apartat, i queden persistents els altres.

El Sr. PRESIDENT : Queda retirat el tercer extrem de la Proposició.

El Sr. RUIZ I PONSETÍ : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponsetí.

El Sr. RUIZ I PONSETÍ : Nosaltres mantenim el tercer extrem de la proposició ; demano, doncs, que sigui també posat a votació aquest tercer extrem.

(Es procedeix a l'aprovació de la proposició, en votació ordinària, per parts. Els dos primers extrems són aprovats amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana ; el tercer és rebutjat amb el vot a favor de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya.)

L'extrem primer ha quedat aprovat redactat en la forma següent :

«Primer. — Declarar la més absoluta conformitat amb els decrets del Conseller de Justícia i Dret, referents als problemes del camp.»

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i 19 de febrer darrer

El Sr. PRESIDENT : La Comissió de Governació havia acceptat unes suggerències o esmenes, com a nous articles. Estan redactats ?

El Sr. GALÉS : Estan redactades unes esmenes en forma d'articles addicionals.

El Sr. PRESIDENT : Perfectament, té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÉS : Prego la Presidència que disposi la lectura d'aquests nous articles proposats, puix que, de moment, la Comissió no ha de fer cap manifestació.

El Sr. PRESIDENT : La Cambra en tindrà coneixement per primera vegada d'aquests articles proposats o esmenes, i, per tant, després de donar-ne lectura s'haurà de suspendre el debat i deixar-los damunt la taula per tal que els puguin estudiar els senyors Diputats.

(Un senyor Secretari dóna lectura a les dues proposicions d'articles següents :)

«AL PARLAMENT

Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar el següent article addicional al dictamen

de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu.

ARTICLE ADDICIONAL

En tots aquells Ajuntaments en els quals arran dels fets d'octubre del 1934 s'haguessin fet declaracions d'incompatibilitat amb els Regidors d'ideologia conforme amb els motius que els varen produir, el Conseller de Governació podrà decretar la cessació d'aquells Consellers municipals i es faran les substitucions de conformitat amb la Llei Municipal catalana.

Palau del Parlament, 2 de juny del 1936. — Viadiu, Cunillera, Irla, Farreres i Duran, Ruiz i Ponsetí, Sauret.»

«AL PARLAMENT

Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar el següent article addicional al dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu.

ARTICLE ADDICIONAL

Els acords municipals i actes de l'Autoritat local i adoptats i realitzats per Corporacions les minories de les quals haguessin estat governativament suspeses des del dia 7 d'octubre del 1934 al 16 de febrer d'enguany, podran ésser anul·lats i contra d'ells reviuén, des de la promulgació d'a-

questa llei, tots els recursos de què foren susceptibles a l'adoptar-se, interposables per tots els electors del terme.

Palau del Parlament, 2 de juny del 1936. — J. Simó, M. S. Cunillera i Rius, Joan Móra, Carles Gerhard.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
 2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1936 i 19 de febrer darrer.
 3. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei referent a la successió intestada.
 4. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'establiment d'un procediment de suspensió de procediment administratiu per al cobrament de les quotes d'exaccions municipals.
 5. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de sanejament de poblacions.
 6. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la formalització d'un conveni de moratòria amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
- (S'aixeca la sessió a les vuit menys cinc minuts de la vetlla.)